

Paweł Chmieleński

Informatyzacja postępowania administracyjnego postępuje : kolejne zmiany w k.p.a.

Kwartalnik Prawa Publicznego 12/1-2, 55-64

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Paweł Chmieleński*

INFORMATYZACJA POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO POSTĘPUJE. KOLEJNE ZMIANY W K.P.A.

1. Wprowadzenie

Ustawa z 10.1.2014 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw¹ wprowadziła kolejną nowelizację ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne² (dalej: ustawa o informatyzacji), a także dokonała zmian przepisów kodeksu postępowania administracyjnego³, ordynacji podatkowej⁴, prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁵ oraz ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia⁶. Niniejszy artykuł ma za zadanie

* Mgr Paweł Chmieleński – aplikant adwokacki, doktorant w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk.

¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 183.

² Ustawa z dnia 17.2.2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r., poz. 235 tekst jednolity).

³ Ustawa z dnia 14.6.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 tekst jednolity).

⁴ Ustawa z dnia 29.8.1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 30.8.2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 tekst jednolity ze zm.).

⁶ Ustawa z dnia 28.4.2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2011 r., Nr 113, poz. 656 ze zm.).

wstępną ocenę wprowadzonych zmian w kodeksie postępowania administracyjnego. Nowelizacja w omawianym zakresie weszła w życie 11.5.2014 r.

Nowelizacja k.p.a. jest kolejnym etapem informatyzacji postępowania administracyjnego. Głównym celem zmian zgodnie z uzasadnieniem projektu ustawy jest „zwiększenie liczby i jakości usług świadczonych drogą elektroniczną, a także ich dostępności dla zainteresowanych podmiotów, jak również przyspieszenie realizacji niektórych czynności w ramach prowadzonych postępowań, zaoszczędzenie czasu wcześniej poświęcanego na osobiste stawiennictwo w urzędzie oraz oszczędności finansowe dla obywatela, wynikające z załatwiania spraw drogą elektroniczną”⁷.

Wprowadzone zmiany można podzielić na dwie grupy. Pierwsza, obejmuje przepisy korygujące, które do tej pory ograniczały określone czynności w postępowaniu do formy pisemnej lub ustnej. Druga grupa, wprowadziła nowe rozwiązania do kodeksu, które mają na celu poszerzenie wykorzystania środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu administracyjnym przez jego uczestników.

Rozszerzenie możliwości zastosowania formy elektronicznej dopuszczone zostało w przypadku: udzielenia pełnomocnictwa (art. 33 § 2 k.p.a.), wezwania osoby przez organ administracji publicznej do udziału w podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień lub zeznań osobiście, przez pełnomocnika, jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy lub dla wykonywania czynności urzędowych (art. 50 § 1 k.p.a.), złożenia przez wezwanego wyjaśnień lub zeznań (art. 54 § 1 pkt 4 k.p.a.), sporządzenia adnotacji (art. 72 § 2 k.p.a.) oraz doręczenia wezwania do udziału w rozprawie (art. 91 § 2 k.p.a.).

2. E-pełnomocnictwo

Nowelizacja wprowadziła nową postać pełnomocnictwa – formę dokumentu elektronicznego (e-pełnomocnictwo). Zgodnie z dodanym do art. 33 k.p.a. paragrafem 2a nowa forma powinna być uwierzytelniona za pomocą mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy o informatyzacji. Pełnomocnictwo w formie dokumentu elektronicznego zostaje zweryfikowane przy zastosowaniu kwalifikowanego certyfikatu lub profilu zaufanego ePUAP. Możliwe jest także zastosowanie innych technologii identyfikacyjnych używanych przez podmiot publiczny do realizacji zadań publicznych, chyba że przepisy odrębne przewidują obowiązek dokonania czynności w siedzibie podmiotu publicznego.

⁷ Więcej: Uzasadnienie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1637).

Ponadto, dodany został § 3a mówiący, że jeżeli odpis pełnomocnictwa lub odpisy innych dokumentów wykazujących umocowanie zostały sporządzone w formie dokumentu elektronicznego, ich uwierzytelnienia, dokonuje się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy o informatyzacji. Odpisy pełnomocnictwa lub odpisy innych dokumentów wykazujących umocowanie uwierzytelniane elektronicznie sporządzane będą w formatach danych określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 12.4.2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych⁸. Przepis wprowadził, więc formę elektroniczną odpisów pełnomocnictwa, ale także innych dokumentów wykazujących umocowanie.

Jak wskazuje się w doktrynie, w przypadku nowej formy pełnomocnictwa, przestaje być aktualny obowiązek dołączania do akt oryginału pełnomocnictwa⁹.

3. Doręczenia dokumentów elektronicznych

Duże zmiany po raz kolejny dotknęły przepisów dotyczących doręczeń za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Do dotychczasowych możliwości wszczęcia procedury doręczeń elektronicznych w postaci wystąpienia do organu administracji publicznej o doręczenie oraz wyrażenia zgody (zgoda konkretna) na doręczanie pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej, dodano obowiązek wskazania adresu elektronicznego.

Definicję legalną pojęcia „adres elektroniczny” zawiera art. 2 pkt 1 ustawy z 18.7.2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną¹⁰. Przepis określa, że adres elektroniczny oznacza system teleinformatyczny umożliwiający porozumiewanie się za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej. W doktrynie przyjmuje się, iż definicja ta obejmuje m.in. adres e-mail, adres strony internetowej, adres IP, czy numer telefonu komórkowego¹¹.

Nowelizacja wprowadziła obok wyżej wspomnianych metod, trzecią możliwość wszczęcia procedury doręczenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w postaci przyjęcia automatyzmu inicjacji doręczenia elektronicznego.

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 526.

⁹ A.Wróbel [w:] M.Jaśkowska, A.Wróbel, *Komentarz aktualizowany do art. 33 Kodeksu postępowania administracyjnego*, LEX/el., 2014.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 1422 tekst jednolity.

¹¹ P.Litwiński, *Świadczenie usług drogą elektroniczną* [w:] red. P.Podrecki, *Prawo Internetu*, wyd. 2, Warszawa 2007, s. 188.

W art. 39¹ § 1 k.p.a. dodany został pkt 1 mówiący, iż jednym z warunków doręczenia pisma za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest „złożenie podania w formie dokumentu elektronicznego przez elektroniczną skrzynkę podawczą organu administracji publicznej”. Samo złożenie (wysłanie) elektronicznego pisma zrodzi domniemanie, że strona lub inny uczestnik postępowania chce otrzymywać korespondencję drogą elektroniczną za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej organu administracji publicznej¹². Jest to rozwiązanie jak najbardziej słuszne z kilku powodów. Po pierwsze, obowiązek porozumiewania się za pomocą systemu teleinformatycznego organu gwarantuje sprawny i bezpieczny przekaz danych. Po drugie, uczestnik decydujący się na złożenie podania w formie dokumentu elektronicznego nie powinien dodatkowo podkreślać woli otrzymywania pism drogą elektroniczną.

Wprowadzona zmiana w art. 39¹ k.p.a. ma wymusić na pracownikach administracji stosowanie elektronicznej formy doręczeń. W praktyce, dochodziło bowiem do bagatelizowania woli wnioskodawcy. Często zdarzały się przypadki, gdzie mimo wyraźnego wystąpienia do organu administracji publicznej o doręczenie elektroniczne, pismo wysyłane było drogą tradycyjną.

Dodane § 1a - 1d pozwalają na wyróżnienie nowego rodzaju zgody na doręczenie za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Organ administracji publicznej będzie mógł zwrócić się do strony lub innego uczestnika postępowania o wyrażenie zgody na doręczanie pism w formie dokumentu elektronicznego w innych, określonych przez organ kategoriach spraw indywidualnych załatwianych przez ten organ (zgoda abstrakcyjna). Zgoda będzie, więc obejmowała nie jedną konkretnie oznaczoną sprawę, lecz całą, potencjalną grupę. Stan prawny sprzed nowelizacji wymagał uzyskania przyzwolenia odrębnie w każdym toczącym się postępowaniu administracyjnym. Nowy rodzaj zgody będzie odnosił się do stałego komunikowania się z określonym podmiotem. Nie będzie wymagane każdorazowe ponowne jej wyrażenie w ramach kolejnych załatwianych spraw.

Organ administracji publicznej będzie mógł wystąpić o wyrażenie zgody zarówno konkretnej jak i abstrakcyjnej, przesyłając wystąpienie za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres elektroniczny strony lub innego uczestnika postępowania. Do wystąpienia nie stosuje się wprowadzonych przepisów art. 46 § 3 - 8 k.p.a. dotyczących fikcji elektronicznego doręczenia.

Wydaje się, iż nowe regulacje kodeksu postępowania administracyjnego umożliwiają wszczęcie postępowania z urzędu drogą elektroniczną, co było dys-

¹² R.Biskup, M.Ganczar, *Komunikacja elektroniczna w postępowaniu administracyjnym*, Państwo i Prawo nr 1/2008, s. 67. Już na podstawie poprzedniego stanu prawnego autorzy wnioskowali, aby przyjąć dorozumianą zgodę strony na elektroniczne doręczenie w sytuacji wniesienia podania drogą elektroniczną (z wyjątkiem wyrażenia żądania doręczenia drogą tradycyjną).

kusyjne w poprzednim stanie prawnym¹³. Sytuacja będzie miała miejsce w szczególności, gdy organ administracji publicznej uzyska zgodę abstrakcyjną wraz ze wskazanym adresem elektronicznym uczestnika.

W związku z poszerzeniem możliwości zastosowania formy dokumentu elektronicznego do doręczeń za pomocą środków komunikacji elektronicznej, ustawodawca zdecydował się na zapis pozwalający na rezygnację z doręczania elektronicznego. Wobec braku szczególnej regulacji wydaje się, iż złożenie rezygnacji możliwe będzie w każdej dopuszczalnej formie (pisemnie, ustnie, elektronicznie). Literalna wykładnia wskazuje na konieczność złożenia wyraźnego oświadczenia. Skutkiem będzie doręczanie pism w sposób określony dla pisma w formie innej niż forma dokumentu elektronicznego.

4. Alternatywa dla pełnomocnika do doręczeń

Zmiana art. 40 § 4 k.p.a. wprowadziła alternatywę dla instytucji pełnomocnika do doręczeń w kraju. Strona zamieszkała za granicą lub mająca siedzibę za granicą, jeżeli nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w kraju może zamiast wskazania pełnomocnika do doręczeń, zdecydować się na dokonywanie doręczeń za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Środkami komunikacji elektronicznej zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z 18.7.2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną¹⁴ są rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności pocztę elektroniczną. Definicja ta, odwołuje się do funkcji urzędzeń, którą jest indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a nie do konkretnych rozwiązań technicznych¹⁵. Katalog środków komunikacji elektronicznej pozostaje otwarty. Wskazuje się, że takimi środkami są m.in. telefon komórkowy, pager, czy oparte o sieć internet grupy dyskusyjne oraz chat¹⁶. Warto podkreślić, że orzecznictwo wykluczyło z katalogu środków komunikacji elektronicznej faks¹⁷.

¹³ Ustawodawca zarówno w poprzednim stanie prawnym jak i obecnie, milczy w zakresie wykorzystania środków komunikacji elektronicznej do wszczęcia postępowania z urzędu.

¹⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 1422 tekst jednolity.

¹⁵ P.Litwiński, Świadczenie usług drogą elektroniczną [w:] red. P.Podrecki, *Prawo Internetu*, wyd. 2, Warszawa 2007, s. 192-193.

¹⁶ Tamże.

¹⁷ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5.12.2006 r., sygn. akt III SA/Wa 1836/06. W podanym orzeczeniu Sąd stwierdził, iż wysyłanie informacji pomiędzy

Regulacja zdecydowanie poszerzyła dostęp obywatela do organów administracji publicznej. Możliwa stała się rezygnacja strony z pośrednika (osoby trzeciej) w komunikacji z organem.

5. Fikcja elektronicznego doręczenia

Ustawodawca zrezygnował z dotychczasowego sposobu doręczania e-dokumentów, polegającego na zastosowaniu tradycyjnego doręczenia pisma w przypadku nieotrzymania potwierdzenia doręczenia pisma w systemie teleinformatycznym w terminie siedmiu dni od dnia wysłania zawiadomienia.

Istotnym *novum* jest wprowadzenie fikcji elektronicznego doręczenia (art. 46 k.p.a.). W zamyśle ustawodawcy przyjęcie fikcji elektronicznego doręczenia miało zapobiec celowemu przedłużaniu tego procesu. W przypadku nieodebrania pisma w formie dokumentu elektronicznego, organ administracji publicznej po upływie 7 dni, licząc od dnia wysłania zawiadomienia (przepis przed nowelizacją używał określenia „informacja”), prześle powtórne zawiadomienie o możliwości odebrania tego pisma¹⁸. W przypadku nieodebrania pisma, doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni, licząc od dnia przesłania pierwszego zawiadomienia. Powyższe zawiadomienia, będą mogły być automatycznie tworzone i przesyłane przez system teleinformatyczny organu administracji publicznej, a ich odbioru nie będzie się potwierdzać.

Nowelizacja wprowadziła odpowiednik tradycyjnego doręczenia pisma. Wydaje się, iż taką regulację należy ocenić negatywnie. Nie zawsze istnieje potrzeba odwzorowywania przepisów poświęconych tradycyjnej formie pisemnej na identyczną postać elektroniczną. Celem komunikacji elektronicznej ma być przyspieszenie postępowania. Trudno znaleźć sens w regulacji powtórnego zawiadomienia. Raz wysłane zawiadomienie zawsze trafia do skrzynki poczty elektronicznej odbiorcy i pozostaje w niej aż do chwili usunięcia przez użytkownika. Z kolei, w przypadku wysyłki na błędny adres elektroniczny również kolejne zawiadomienie nie zostanie doręczone.

urządzeniami faksowymi nie może być uznane za komunikowanie się z uwagi na to, iż faks nie jest urządzeniem informatycznym wyposażonym w pamięć umożliwiającą zapisywanie i odtwarzanie danych; (zob. także Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 16.4.2008 r., sygn. akt II SA/Wa 1038/07; Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 3.10.2007 r., sygn. akt II SA/Gl 291/07; Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, sygn. akt III SA/Wa 3823/06; Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, sygn. akt III SA/Wa 1836/06).

¹⁸ W przypadku powtórnego wysłania zawiadomienia określenie awizo lub elektroniczne awizo jest nieprawidłowe. Awizo jest bowiem zawiadomieniem o nadejściu przesyłki, której nie można było doręczyć adresatowi bezpośrednio. Wskazuje miejsce oraz termin możliwości odbioru przesyłki.

Ponadto, wydaje się, że czternastodniowy termin uznania doręczenia za skuteczne jest za długi w przypadku komunikacji elektronicznej. Użytkownik w toku normalnego korzystania z poczty elektronicznej sprawdza nowe wiadomości nie rzadziej niż kilka razy w tygodniu. Oczekując na wiadomość z organu administracji publicznej może to być jeszcze częściej. Powyższe argumenty może uzasadniać fakt, iż uczestnik w komunikacji elektronicznej z organem administracji publicznej będzie podawał adres elektroniczny z którego korzysta najczęściej. Dodatkowo rozwój techniki pozwala na wykorzystanie różnego rodzaju powiadomień, alertów, czy aplikacji które informują użytkownika o nowej wiadomości, praktycznie bezpośrednio po wpływie do skrzynki odbiorczej.

Ustawodawca przetrzuca ryzyko skutecznego odbioru zawiadomienia na uczestnika postępowania. Ewentualne negatywne skutki wyboru usługodawcy świadczącego usługi konta poczty elektronicznej spoczywają wyłącznie na korzystającym. Zmianę należy zaaprobować. Istotne jest, że wymienionymi usługami zajmują się podmioty komercyjne. Możliwe jest m.in. korzystanie z funkcji poczty elektronicznej serwisów społecznościowych. Ryzyko może być także związane z korzystaniem z kilku adresów elektronicznych.

W przypadku uznania pisma w formie dokumentu elektronicznego za doręczone w następstwie przyjęcia fikcji doręczenia, organ administracji publicznej umożliwi adresatowi dostęp do treści pisma w formie dokumentu elektronicznego przez okres co najmniej 3 miesiące od dnia uznania pisma w formie dokumentu elektronicznego za doręczone oraz do informacji o dacie uznania pisma za doręczone i datach wysłania zawiadomień, w swoim systemie teleinformatycznym.

W przypadku błędnego wysłania pisma w formie dokumentu elektronicznego przez organ administracji publicznej (np. błąd w adresie e-mail), strona w pewnych warunkach może nawet nie wiedzieć, że doszło do uznania doręczenia za skuteczne. W związku z czym, możliwość dostępu do treści pisma w systemie teleinformatycznym organu może być iluzoryczny.

Prawidłowe doręczenie pisma za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest skuteczne, jeżeli adresat potwierdzi odbiór pisma w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej.

6. Istotne elementy podań w formie dokumentów elektronicznych

Według poprzedniego stanu prawnego podmiot występujący do organu administracji publicznej o doręczanie pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub wyrażający zgodę na takie doręczenie nie był obowiązany

do podania adresu elektronicznego. Rodziło to wiele problemów praktycznych¹⁹. W szczególności, nie było jasne na jaki adres e-mail należało kierować zwrotną korespondencję elektroniczną.

Zmiana art. 63 k.p.a. wprowadziła obowiązek zamieszczenia w podaniu wniesionemu w formie dokumentu elektronicznego adresu e-mail wnoszącego. Jeżeli podanie, nie zawiera adresu elektronicznego, organ administracji publicznej przyjmuje, że właściwym jest adres elektroniczny, z którego nadano podanie wniesione w formie elektronicznej. Gdy podanie wniesiono w innej formie (tradycyjnej) i zawiera ono żądanie doręczenia za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, doręczenie następuje na wskazany tradycyjny adres. W pierwszym piśmie poucza się o warunku podania adresu elektronicznego w żądaniu doręczania pism środkami komunikacji elektronicznej.

Z kolei, w przypadku wątpliwości co do wyboru jednego z kilku wskazanych adresów elektronicznych należałoby wezwać wnoszącego do uzupełnienia braku podania pod rygorem pozostawienia podania bez rozpoznania²⁰.

Artykuł 63 § 5 k.p.a. wyszczególnia konieczne elementy urzędowego poświadczenia odbioru podania wniesionego w formie dokumentu elektronicznego. Poświadczenie powinno zawierać informację o tym, że pisma w sprawie będą doręczane za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz pouczenie o prawie do rezygnacji z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

7. Pełniejszy dostęp do akt

Korekta dokonana została także w art. 73 § 3 k.p.a. Oprócz zapewnienia dostępu do pism w formie dokumentu elektronicznego wniesionych do organu lub przez niego doręczonych, rozszerzono uprawnienia podmiotów o możliwość wglądu do akt sprawy, sporządzania notatek, kopii lub odpisów. Zmodyfikowany przepis mówi o możliwości zapewnienia dokonania powyższych czynności w systemie teleinformatycznym po identyfikacji strony w sposób określony w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy o informatyzacji. Zmiana jest jak najbardziej korzystna i umożliwia zwolnienie obywatela z konieczności stawienia się w siedzibie organu administracji publicznej.

W omawianym przepisie istotna jest kwestia uznaniowości udzielenia wglądu w akta sprawy, sporządzania notatek, kopii lub odpisów. Sformułowanie

¹⁹ Por. D. Fleszer, *Elektroniczne wnoszenie podań w postępowaniu administracyjnym*, Casus 2012, nr 65, s. 35-37.

²⁰ Tak m.in. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 25.10.2013 r., sygn. akt II SA/Kr 923/13.

„organ może zapewnić” daje jedynie uprawnienie. Ostateczną decyzję podejmuje samodzielnie organ administracji publicznej.

Aktualna po nowelizacji pozostaje teza wyrażona przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie, iż „strona postępowania administracyjnego nie może żądać przesłania akt sprawy pocztą elektroniczną”²¹. Przepisy kodeksu postępowania administracyjnego póki co nie przewidują możliwości przesyłania akt sprawy drogą elektroniczną.

8. Poświadczenie dokumentu

Nowelizacja majowa wprowadziła w art. 76a k.p.a. możliwość poświadczenia odpisu dokumentu sporządzonego w formie dokumentu elektronicznego za zgodnością z oryginałem przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy o informatyzacji. Odpisy dokumentów poświadczane elektronicznie sporządzane są w formatach danych określonych w przepisach Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych²².

9. Zaświadczenia

Zgodnie z art. 217 k.p.a. „zaświadczenie wydaje się w formie dokumentu elektronicznego, opatrzonego bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, jeżeli zażąda tego osoba ubiegająca się o zaświadczenie”. W przypadku braku możliwości uzyskania w formie dokumentu elektronicznego zaświadczenia wymaganego do potwierdzenia faktów lub stanu prawnego lub innego dokumentu wydanego przez podmiot publiczny, jak również potwierdzenia uiszczenia opłat i kosztów postępowania wprowadzono możliwość, zgodnie z brzmieniem zmienionego art. 220 k.p.a. złożenia elektronicznej kopii takiego papierowego dokumentu, po uwierzytelnieniu jej przez wnoszącego. Będą to więc pliki komputerowe w postaci obrazów graficznych (tzw. skany) odpowiednich dokumentów. Niemniej, organ

²¹ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21.6.2012 r., sygn. akt I OSK 769/12.

²² Dz. U. z 2012 r., poz. 526.

administracji publicznej może zażądać przedłożenia oryginału wymienionych dokumentów, o ile złożona kopia nie pozwala na weryfikację autentyczności oraz integralności lub jeżeli jest to uzasadnione innymi okolicznościami sprawy.

Nowelizacja wprowadziła w § 5 dosyć nietypowy obowiązek dla stron lub innych uczestników postępowania, przechowywania zaświadczeń, innych dokumentów lub potwierdzenia uiszczenia opłat i kosztów postępowania do dnia, w którym decyzja kończąca postępowanie stała się ostateczna.

* * *

Kończąc uwagi na temat nowelizacji kodeksu postępowania administracyjnego bez tradycyjnego podsumowania, autor pragnie dać wyraz przekonaniu, że omówione zagadnienie jest otwarte i stanowi wstęp do dalszej dyskusji nad informatyzacją postępowania administracyjnego.

Computerization of public administration is progressing

The Act of 10 January 2014 amending the Act on computerization of operation of entities performing public tasks and some other acts has amended the provisions of the Code of Administrative Proceedings. The aim of article is to – preliminary – appraise the changes, which can be divided into two types. The first includes corrective provisions, which broaden the possibility of using the electronic document form. The second type introduces new solutions to the Code, such as the fiction of electronic service.